GAZETA KRAKOWSKA

№ 28

Z KRAKOWA DNIA 5 KWIETNIA 1826 ROKU WE ŚRODĘ.

Z Petersburga d. 2 Marca d. K.

(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Obrząd przyięcia w Carskiem Siele ciała wiekopomney pamięci zmarłego Cesarza Alaxandra.

N. Cesarz Jmć rozkazał wydać stosowne rozporządzenia dla zachowania porządku w przyięciu w Carskiem Siele konduktu żałobnego zmarłego Cesarza Alexandra, idącego z Taganrogu, i dla przysposobienia w kaplicy pałacu Cesarskiego w Carskiem Siele katafalku do złożenia na nim trumny, oraz dla ozdobienia środka kaplicy w sposobie naystósownieyszym do okoliczności. W skutku tych nayw yższych rozkazów, katafalk i ozdoby środkowe kaplicy, zostały zrobione podług wzorów przyiętych przez N. Cesarza Jmci, ktory także następuiący obrzęd zatwierdzić raczył: W dzień poprzedzaiący przybycie konduktu żałobnego zmarłego Cesarza, obecni tu Jenerałowie Adjutanci i Adjutanci tegoż Monarchy, Wielki Marszałek i Wielki Mistrz obrzędowy żałoby, dway Mistrze obrzędowi Dworu Cesarskiego, Urzędnicy maiący odbywać służbę przy zwłokach, i ci, których Jego Cesarska Mość szczególnie przeznaczył udali się do Carskiego Sieła. Władzy woyskowey polecono umieścić liczbę woyska potrzebną do przyięcia konduktu. Kondukt przybył do Carskiego Sieła nowym gościńcem z Moskwy, przez pałac mieyski, przez tamę i ulicę środkową, aż do ogrodu Liceum, zkąd obracaiąc się ku bramie boczney dziedzińca pałacowego, udał się tą bramą do przysionka, prowadzącego do kaplicy pałacowey. — Że zaś przy wyieździe konduktu żałobnego z Taganrogu, korona nie była włożona na głowę zmarłego Cesarza, i osobno ią wieziono, przeto Wielki Marszałek wychodząc na spotkanie konduktu na granicę territorium Carskiego Sieła, wziął koronę z poiazdu, w którym się znaydowała i położył ią na trumnie. Na teyże granicy ciało zmarłego Cesarza zostało przyięte i odprowadzone w porządku następuiącym, z zachowaniem rozporządzeń tyczących się woyska, które Jego Cesarska mość oddzielnie przepisał: Poprzedzał kondukt Policmayster konno na czele podwładnych urzędników, daley szło woysko, które N. Cesarz Jmć tym celem przeznaczył; korporacyia Jemszczyków po trzech z swoim starszym; rzemieślnicy niosący swoie znaki po dwoch; mieszczanie

miast Carskiego Sieła i Pawłowska, po dwóch ze starszemi wybranemi z pomiędzy siebie; kupcy z obu miast z swoiemi starszemi według giełd po dwoch; członkowie Władz mieyskich z burmistrzami obu miast po dwoch; uczniowie pensyi Liceum w Carskiem Siele z swoim Rektorem po trzech; uczniowie Liceum w Carskiem Siele z swoiemi nauczycielami po trzech, a za niemi Inspektor; Rektor Liceum w towarzystwie członków składaiących radę tego zakładu; służący Dworu Cesarskiego, należący do służby pałacowey w Carskiem Siele i Pawłowsku, podług przeznaczenia Dyrektora jeneralnego w Carskiem Siele, i Dyrektora miasta Pawłowska; Jenerał-Major Zacharzewski, Dyrektor w Carskiem Siele, z wyznaczonemi do tego Urzędnikami Dyrekcyi pałacowey; Prokuror obwodowy; jeometra i kassyier obwodowy; członkowie niższego sądu według starszeństwa lat; członkowie sądu obwodowego i opieki szlacheckiey; także według starszeństwa lat: Marszałkowie szlachty Gubernii i obwodu Carskiego Sieła, ze szlachtą tegoż obwodu Gubernator cywilny, Marszałkowie szlachty i Kapitan obwodowy byli przy Gubernatorze dla przyięcia konduktu żałobnego na granicy obwodu, a potem udali się dla zaięcia wskazanych im mieysc. Orszak konduktu przybył w tym samym porządku, iak odbywał drogę, wyiąwszy duchowieństwo, ktore połączyło się z duchowieństwem, wyszłem na spotkanie tegoż konduktu. Parada religiyna udała się w porządku następuiącym: śpiewacy kaplicy Dworskiey; dwie latarnie zapalone należące do kościołów w Carskiem Siele i Pawłowsku; chorągwie kościelne z Carskiego Sieła i Pawłowska; sześć latarń kościelnych zapalonych, krzyż processyyny; Xięża i dyakoni parami, podług starszeństwa lat; Spowiednik zmarłego Cesarza, niosąc obraz święty; poprzedzał go dyakon z kadzielnicą, Wielki Wagenmayster konno; powóz żałobny, na którym była trumna; za nim szły osoby przeznaczone do towarzyszenia. Wielki Marszałek przestrzegaiący porządku parady, miał przy sobie tym celem Urzędników i Mistrzow obrzędowych należących do Kommissyi żałobowey. Wszyscy urzędnicy przeznaczeni do tey parady, mieli wielkie płaszcze żałobne i kapelusze spuszczone z długą krepą, dane im przez Kommissyią żałobową. Ci, którzy noszą mundur woyskowy, byli w grubey żałobie, podług przepisu wydanego względem żałoby woyskowych. Stosownie do rozporządzeń Wielkiego Mistrza obrzędowego, i Mistrzów obrzędowych; orszak, który poprzedzał powóz żałobny, przybywaiąc na dziedziniec pałacowy, stanął na przeciw przysionka, przed którym zatrzymał się powóz żałobny, i wszyscy, którzy go składali oddalili się po zdięciu ciała z powozu. Przy weyściu do kaplicy ciało zmarłego Cesarza przyięte zostało przez duchowieństwo, które poprzedzało orszak, oraz Urzędników, którzy poprzedzaiącego dnia przybyli do Carskiego Sieła. Chwila przybycia konduktu żałobnego do Carskiego Sieła ogłoszona była odgłosem dzwonów kościelnych i wystrzałami działowemi, raz co minuta, co trwało aż do końca żałobnego nabożeństwa, które się odprawiło zaraz po umieszczeniu trumny na katafalku. Woysko rozstawione czyniło zwyczayne honory. — Ci wszyscy, którzy należące do konduktu podróżnego, poprzedzali powóz żałobny, równie iak ci, którzy ze stolicy przybyli do Carskiego Sieła, weszli do kaplicy, gdzie Wielki Mistrz obrzędowy wskazał każdemu mieysce według porządku starszeństwa, przestrzegaiąc, aby niebyło nikogo ani około katafalku, ani przy drzwiach

kaplicy; ani między katafalkiem i ołtarzem. Powóz żałobny z zwłokami zmarłego Cesarza zatrzymał się przed kaplicą pałacową. Jenerałowie-Adjutanci i Adjutanci zmarłego Cesarza zbliżyli się dla wzięcia trumny, i poprzedzeni duchowieństwem, zanieśli ią do kaplicy, i złożyli na katafalku przysposobionym w środku. Przy trumnie postawiono tych samych urzędników, którzy w drodze odbywali służbę, i podług wyraźnego rozkazu J. Cesarskiey Mości, przydano im potrzebną liczbę officerów z garnizonu w Carskiem-Siele, którzy byli w grubey żałobie stosownie do urządzenia żałoby woyskowey, i trzymali szpadę z spuszczonym na dół końcem, stosownie do zwyczaiu w podobnych okolicznościach. Officerowie ci mieli stopień Kapitanów. O kilka kroków od katafalku po obu stronach stało 12stu podofficerów; u spodu katafalku dwóch kamerpaziów i 6 paziów; po obu stronach paziów, uczniowie Liceum trzema oddziałami. Odprawiło się żałobne nabożeństwo, po którem wszyscy assystuiący oddalili się z kaplicy, oprócz duchowieństwa. N. Cesarz Jmć i NN. Cesarzowe, oraz cała familiia Cesarska, weszli do kaplicy na nowe żałobne nabożeństwo, i dla oddania ostatniey powinności zwłokom zmarłego wiekopomney pamięci Alexandra. — Po wyyściu NN. Cesarstwa Ichmość z Familią Cesarską z kaplicy, ci wszyscy, którzy się oddalili, wrócili do kaplicy i stanęli w takim porządku, iak pod czas pierwszego żałobnego nabożeństwa, a potem czytano Swięte Ewanieliie według obrzędów kościelnych. Aż do godziny czapstrzyku wieczorem pozwolono wchodzić osobom wszelkiego stanu dla oddania ostatniey powinności zwłokom zmarłego Cesarza, według rozporządzeń wydanych przez Wielkiego Mistrza obrzędowego, dla zachowania przyzwoitego porządku i uniknienia tłoku. Służbę przy zwłokach we dnie i w nocy, aż do czasu wywiezienia ich do stolicy, odbywać będzie siedmiu urzędników z każdey ze czterech pierwszych klass, oraz dwóch Szambelanów i dwóch Kamerjunkrów, wyznaczonych przez Kommissyią żałobową. Jenerałowie Adjutanci i Adjutanci zmarłego Cesarza będą również czynić służbę, według rozporządzeń władzy woyskowey, która także urządziła straż przy kaplicy i inne honory woyskowe czynić się maiące. Przez cały czas, iak ciało złożone będzie w kaplicy pałacowey w Carskiem-Siele, duchowieństwo odbywać będzie żałobne nabożeństwo dwa razy na dzień. Osoby wszelkiey klassy będą wpuszczane codzień dla oddania ostatniey powinności zwłokom, w godzinach wyznaczonych przez Wielkiego Marszałka.

Jenerał piechoty Hrabia Tołstoy, dowódca piątego korpusu piechoty, przybył do Petersburga.

Z Żyrowic (w powiecie Słonimskim.)

Po trzykrotnem z ambon ogłoszeniu listu arcy-pasterskiego, zapowiadaiącego rok święty Jubileuszu, maiącego się obchodzić po Cerkwiach wyznania Rzymsko-Katolickiego Greckiego obrządku, w Żyrowicach w Cerkwi XX. Bazylianów nabożeństwo Jubileuszowe tem porządniey i wspanialey odprawiało się przez dni 15, że mu przewodniczył Nayprzewielebnieyszy Metropolita wszystkich w Rossyi Cerkiew Rzymsko-Unickich Biskup dyecezyalny Brzeski Jozafat Bołhak. Zaczęło się dnia 14 Lutego od uroczystey processyi, na którey przy odgłosie dzwonów liczne duchowieństwo zakonne świeckim pomnożone; w szaty świetne kapłańskie przybrane, we dwa rzędy postępowało z klasztoru ku drzwiom wielkim cerkiewnym śpiewa-

)2(

iąc: „Budi Imia Hospodne błohosławienno ot ninje i do wieka;„ czterech kapłanów niosło na złotem wezgłowiu Bullę Papiezką; za nią postępował Nayprzewielebnieyszy Metropolita pontyfikalnie odziany, i wedle przepisanego obrządku drzwi wielkie krzyżem otworzywszy, wszedł do świątyni z całym orszakiem duchowieństwa i mnogiego ludu. — Nayprzewielebnieyszy Oficyiał i Namiestnik w rzeczach duchownych Antoni Tupalski, przyiąwszy Bullę Papiezką z rąk Metropolity na tronie siedzącego, czytał ią z ambony i dla zwrócenia obecnych uwagi na taką uroczystość, czule przemówił. Tuż odgłos wszystkich dzwonów zapowiedział zaczynaiące się wedle podanego w xiążeczce porządku jubileuszowe nabożeństwo od hymnu: „Carju nebesnij„ które w tym dniu zakończyło się supplikacyą i hymnem: „Spasy ludy twoja Hospody„ W ciągu dni 15 nabożeństwa ze wszelką obrzędu wystawą w duchu religiyney pobożności odprawionego, lud różnego stanu wieku i płci ze Słonima i z odległeyszych okolic tem gromadniey się zbierał do Żyrowickiey świątyni, że ta iest od półczwartą wieku uprzywileiowa wizerunkiem Przenayczystszey Bogarodzicy łąskami słynącey: że Nayprzewielebnieyszy Metropolita za wzorową pobożnością często celebrował; że w usłużeniu zbawiennem wiernych potrzebom wszelką gotowość i niezmordowaną pracę okazywało duchowieństwo, a w ogłaszaniu Słowa Bożego kapłani świeccy z zakonnikami starali się z materyi podanych mówić kazania zrana, a po południu nauki ze zbudowaniem słuchaczów. Do 7000 obrządku Grecko-Unickiego, a do 2000 obrządku Łacińskiego Katolików odprawiło spowiedź i przyięło nayświętszą kommunią. Dnia 1go Marca przy wystrzałach z moździerzów zakończyło się pietnastodniowe Jubileuszu nabożeństwo uroczystą processyią, himnem S. Ambrożego i Benedykcyą Papiezką, którą dawał Nayprzewielebnieyszy Metropolita ludowi nayliczniey zgromadzonemu. Tryumf to był wyciskaiący łzy: iednym szczerego żalu, drugim żywey nadziei dostąpienia zupełnego odpustu.

Z Paryża d. 21 Marca.

W piątek odbyła się w kościele Panny Maryi pierwsza wielka processyia, które Bulla Papiezka podczas Jubileuszu przepisuie: znaydowała się na niey cała rodzina Królewska i niezmierna mnogość ludu.

Jenerał porucznik Hr. Hugo przybył do Paryża, i ma zamiar, iak zapewniaią, ściągnąć uwagę J. K. Mci i Ministrow na nowy sposób bronienia twierdz, nad którym lat 20 pracował.

Dziennik Arystark zapewnia, iż z bataliionu artyleryi stoiącego w Tuluzie kilkunastu officerow podoficerow udać się maią do Marselii, zkąd do niewiadomego punktu odpłyną.

Krúl dozwolił wszystkim tuteyszym teatrom dawać wystawienia na odbudowanie spalonego Cyrku olimpickiego braci Franconi, Minister spraw wewnętrznych przedłużył ich przywiley do r. 1840, a u Pana Jakoba Lafitte otworzoną dla nich zostałą składka, na którą Vicehrabia Laroch-foucauld, iako dyrektor wydziału sztuk nadobnych, podpisał 1000 Fr.

Ciągle ieszcze nadchodzą do Izb prośby przeciw ustawie pierworodzeństwa.

P. Bodin z Lionu zakupił w tey chwili na półwyspiu Perrache 400,000 stóp gruntu, dla wystawienia na nim 12 parowych młynów, które zastąpić maią łyżwowe młyny na Rodanie tamuiące żeglugę.

Znany Wędrownik i Badacz natury Leschenault de la Tour umarł tu w 53 roku

życia. Należy on do tych, ktòrzy większą część ziemi zwiedzili. W roku 1800 odpłynął z wyprawą Kapitana Baudin, i dla słabości zdrowia w kilka lat powròcić musiał. W roku 1814 popłynął do Kalkuty i Ceylonu, a w roku 1820 do Kaienny. Przyłożył się pismami swoiemi do: *Voyage aux terres australles* i *Memoire du Museum d'histoire naturelles*, i Królewski ogród botaniczny zbogacił wielu zbiorami.

Z Madrytu d. 9 Marca.

Doniesiono urzędownie o brzemienności Infantki Ludwiki Karoliny.

Uwięziono tu dwóch służących Xiężny Ossuna (còrki zmarłego Xcia Beaufort z Bruxelli) chociaż opatrzonemi byli dobremi zaświadczeniami.

Dwa miliony realòw, przeznaczone dla Algieru, powiozł Jenerał Carvajal do Walencienny.

Trzy okręty Królewskiey siły morskiey zawinęły do Algesiras. Jedna fregata, 2 kutry i 4 inne Algierskie okręty krążą między przyladkiem Gates i miastem Motril. Admirał Sotorio mianowany iest dowodcą naszego stanowiska na morzu Srodziemnem.

Jenerał Mina nie wylądował do Hiszpanii i przyiaciele iego zapewniaią, iż ieżeli opuścił Anglią, tedy niezawodnie popłynął do Mexyku, gdzie ofiarowano mu dowodztwo nad wyprawą przeciw wyspie Kuba.

W Gibraltarze zbankrutował Dom kupiecki Galiano na 500,000 twardych piastrów.

Z Lizbony d. 11 Marca.

Stolica nasza i kray pogrążonemi są w nayglębszym żalu z powodu nastąpioney wczoray śmierci dobrego naszego Króla.

Krölowa zachorowała w tych dniach i niemogła nawet Króla odwiedzić. Zresztą panuie tu nayzupełnieysza spokoyność.

Jan Szòsty (Marya Jozef Ludwik) Król Portugalski i Ces rz. Brazylii, urodził się d. 18 Maia 1767. Dnia 10 Lutego 1792 obiął rządy w imieniu swey matki, cierpiącey obłąkanie zmysłow. Dnia 15 Lipca 1799 ogłoszony został Xciem Reientem. Z powodu Napoleońskiego napadu na iego państwo odpłynął dnia 27 Listopada 1807 z całą swoią rodziną do Brazylii i dnia 6 Stycznia 1806 wysiadł do Rio-Janeiro. Dnia 16 Grudnia 1815 wyniosł Brazylią na królestwo. Dnia 20 Marca 1816 został Królem. Dnia 26go Kwietnia 1821 powrócił z Brazylii do Portugalii, gdzie właśnie ogłoszona została konstytucyia Stanòw, ktòrą zaprzysiągł, ale we dwa lata potem zniosł. Dnia 30 Kwietnia 1824 nastąpiło wiadome powstanie Infanta Michała. W Listopadzie r. z. uznał niepodległość Brazylii i przybrał oraz tytuł Cesarza Brazylii. Dnia 9 Stycznia 1790 zaślubił się z Infantką Karoliną (siostrą panuiącego Kròla Hiszpańskiego, urodzoną dnia 25go Kwietnia 1775), z ktòrą miał następuiące dzieci: 1) Don Pedro, Xżę Alkantary, urodzony dnia 12 Października 1798, od Kwietnia 1821 Rejent, a teraz Cesarz Brazylii; zaślubił się dnia 6 Listopada 1817 z Arcyxiężną Leopoldą, córką Cesarza Austryi. 2) Don Miguel, urodzony dnia 26 Października 1802; od zdarzeń w Kwietniu 1824 oddalony z Portugalii i bawi teraz w kraiach Austryiackich. 3) Marya Teressa, wdowa po Infancie Hiszpańskim Don Pedro (zmarłym w r. 1812) urodzona dnia 29 Kwietnia 1798, ma syna Don Sebastian i mieszka w Madrycie. 4) Marya Franciszka, (urodzona dnia 22 Kwietnia 1800, małżonka Infanta Hiszpańskiego Karola i mieszkaiąca także w Ma-

drycie.) 5) Marya Anna Joanna Józefa, urodzona dnia 25 Lipca 1805. 6) Izabella Marya, urodzona dnia 4 Lipca 1801 (znayduiąca się teraz na czele Reiencyi.) — Panowanie Jana VI stanowi epokę przez wyniesienie aż dotąd zaniedbaney Brazylii do rzędu Mocarstw. Zniosł Inkwizycyią, ścieśnił niewolą i przyłożył się do osiądzenia Europeyskich artystów, rolników i rękodzielników. Ostatniem iego aktem iest sprzedarz dobr byłey Inkwizycyi i pociągnienie duchowieństwa do podatków. — Zmarły Król był dobry, litościwy i od swoich poddanych kochany Monarcha. Przy każdem zdarzeniu okazywał wstręt do zemsty, chociaż często złość ludzka mu dokuczyła. W politycznem swoim postępowaniu od 20 lat trzymał się zawsze Anglii. — Gdy przez traktat w dniu 29 Sierpnia 1825 zawarty, państwa Brazylii i Portugalii po śmierci Króla Jana zostaią oddzielone, i ieżeli Don Pedro przez oddzielne warunki nie odstąpił korony Portugalskiey na rzecz brata swoiego Don Miguel, tedy wolno mu będzie obrać dla siebie lub syna swoiego koronę Portugalską lub Brazyliyską. Podczas ostatniey choroby niesłyszano zmarłego Króla o niczem mówiącego iak tylko o Brazylii i Don Predro.

Z Londynu d. 14 Marca.

Od sprawy Królowey nie było ieszcze w Izbie niższey Parlamentu tak wielkiego natłoku iak wczoray przy wniesieniu budżetu na rok 1826. Kanclerz skarbowy, na wstępie długiey swey mowy wyraził: iż mimo zaszłych w kraiu smutnych dla handluiących okoliczności, które zaczenaią iuż ustawać, stan skarbu opiera się na stałych i pewnych źródłach. Wydatki wynoszą w ogóle 56 mill. 328,421 Fs. a dochody 57 mill. 43,000 Fs. tak iż przewyższaią wydatki o 714,570 Funtow szterlingów.

Posłowie Duński i Bawarski mieli przed kilku dniami narady z P. Canning w wydziale spraw zagranicznych. W przeszłą sobotę dał tenże Minister dla naszego Posła przy Dworze Brazyliyskim, Lorda Ponsonby, wielki obiad, na którym znaydowało się wielu znakomitych urzędników, tudzież Posłowie Mexykański i Buenos-Ayres, PP. Rocafuente i Savratea (oba nie byli ieszcze Dworowi przedstawionemi.

Tak w mieście Leeds, iako też w wielu rękodzielnych powiatach od niedawnego czasu odnowiły się znowu roboty. Wschodnio-Indyyska kompaniia zamówiła znaczną ilość sukna w ordynaryynieyszych gatunkach.

Handlowa Izba w Manszestrze oznaymiła handluiącey publiczności, iż od banku Londyńskiego upoważnioną została do wypożyczenia na towary od 500 do 10,000 Fs.

W Nowey Hollandyi w odległości około 500 mil Angielskich od rzeki Brisbane odkryto szczep ludu, który niemal zupełnie iest biały, i co do wykształcenia umysłu przechodzić ma wszystkich dotąd znanych kraiowców.

— Dnia 17. —

Od dawnieyszego czasu wiedzieliśmy, iż Król większe niż dawniey cierpi podagry boleści; ale wczoraysze doniesienie o stanie zdrowia J. K. Mci zrobiło nayglębsze wrażenie.

Z Windsoru d. 16 Marca 1826.

"Król doznawał od ostatniego tygodnia boleści podagrowych; lecz zeszłego poniedziałku miał J. K. M. gorączkę i okazały się znaki zapalenia. W poniedziałek i wtorek upuszczona J. K. Mci została krew z wielkim skutkiem. Wczoray miał J. K. M. mnieyszą, a dziś ieszcze mnieyszą gorączkę.„ (Tu następuią podpisy trzech lekarzów.)

Dziś wyszło następuiące drugie doniesienie:

Z Windsoru d. 17 Marca.

"Krol miał spokoyną noc; ustała niemal gorączka i ma się lepiey.„

Xźę Jorku udał się wczoray do Windsoru, dla odwiedzenia Króla, brata; tamże udali się przed ukończeniem ieszcze posiedzenia Izby niższey Ministrowie Canning, Peel i Kanclerz skarbowy.

Obawa o życie Króla miała także wpływ na papiery rządowe. Spekulanci rozpuszczali rozmaite wieści. I tak między innemi Ministrowie Liwerpool, Peel i Canning udać się wczoray spieszno mieli o godzinie 11 w wieczór do Windsoru.

Podług naynowszych doniesień z Kalkuty pod dniem 5 Listopada rozeym z Birmanami miał zostać przedłużony. Tymczasem uposełano wiele ammunicyi i woysk do działaiącego tam woyska naszego.

Handel z tczena zwolna znowu się podnosić: doniesienia z wszystkich rękodzielnych miast kraiowych są nader pocieszaiące. Wszędzie, rozpoczęły się na nowo roboty. Tak tu, iako i w Liwerpolu poczynione zostały znaczne zakupy, i z stałego lądu nadeszło wiele zleceń.

Fregata Blonde, Kapitana Lorda Biron, ktora zwłoki zmarłych tu przed dwiema laty Królestwa Sandwichskich do ioh kraiu zawiozła, powrociła do Portsmutu.

Przywoz herbaty przez Wschodnio-Indyyską kompaniią, wynosił w rownem przecięciu od r. 1817 do 1821 rocznie 26 mill. 416,219 funtów za cenę zakupną ieden mill. 717,216 Fs. Roczne spotrzebowanie w Europie herbaty wynosi do 32 mill. funtów.

Zboże popłacać bardzo ma na Malcie i posłano tam ztąd kilkanaście okrętów zagranicznego zboża.

Przywieziony tu z Brazylii szmaragd ważyć ma 4 funty i szacowany iest do pół miliiona funtów szterlingów.

Z Itaki d. 18 Lutego.

(Z prywatney korrespondencyi Dziennika Konstytucyionisty.)

Missolonga iest znowu do 15 w żywność opatrzoną. Lecz cóż się z tą twierdzą stanie, która zawiera w sobie trzynaście tysięcy zbiegłych ludzi, kobiet, dzieci i starców, ieżeli nie będą iey nowe posiłki przysłane? Działa ryczą przeciw nieszczęśliwemu temu miastu, a kule i bomby gradem padaią. Urządzone przez Boyer bandy i przybyli z Francyi kanonierowie kieruią artyleryią Barbarzyńców. O Boże zlituy się nad Chrześciianami! Racz spoyrzeć litościwem okiem na obrońców Krzyża! Usłuchay płaczącego głosu umieraiącego ludu, który woła: "W czemże przewiniliśmy Francyi, że niegodne iey dzieci widzieć musiemy w szeregach Muzułmanów?..." Każdy działowy wystrzał, który słyszeć się daie po nadbrzeżu Itaki, rozdziera serce moie!... Duchowieństwo nasze odbyło w tey chwili modły za poległych w obronie Missolongi... Dzieie uwiadomią potomność, iż żołnierze Krzyża od 11 miesięcy w tem mieście oblężeni, wyciągali ręce do Chrześciiaństwa, od ktorego nic nie otrzymali iak tylko poczwarę, która chce się ich krwią zasycić.

Z Liworna d. 4 Marca.

Missolonga broni się ciągle bohatersko ale czyliż 13totysiączna ludność potrafi się długo trzymać przeciw głodowi, który iest daleko potężnieyszym, niżeli nacierania Barbarzyńców? Cztery Egipskie fregaty dowodzone przez chrześciiańskich officerow zamykaią to miasto od morza, gdy tymczasem Fran-

cuzcy kanonierowie strzelaią do niego od strony lądu. Ajent tuteyszy Baszy Egipskiego otrzymał pieniądze i rozkaz do przyspieszenia uzbroienia zbudowanych na warsztacie naszem dwoch fregat. Maią one złączyć się z dwiema innemi w Marselii wystawionemi. Przed trzema laty sprzedano także Dejowi Algierskiemu w Marselii dwie fregaty, i to miasto nazwać się niemal może Tureckiem; bo rzeczą iest pewną, iż Ministrowie odmowili Deputowanym Greckim Orlandos i Luriotis dozwolenia wystawienia w iednym z portów Francuzkich dwoch fregat. Chlubią się we Francyi (dodaie Dziennik Konstytucyonista) iż należą do Jezuitow, lecz z pominaią, że Bulla: *in Cœna Domini* zabrania sprzedawania niewiernym broni i woienney ammunicyi. Wiadomo światu, iż officerowie Francuzcy, ktorzy udali się do Egiptu, dla urządzenia Woyska Baszy Egipskiego, pobieraią we Francyi połowiczny swoy żołd i za powrotem, czyny ich przeciw Chrześciianom policzone im będą za zasługę.

Z Korfu d 17 Lutego.

(Z prywatney korresspondencyi Dziennika Konstytucyionisty.)

Trudno odmalować WPanu stan nasz: w bamy się między nadzieią zwycięztwa i podziwieniem, iakie bohaterstwo mieszkańców Missolongi wzbudza. Twierdza ta, opasana od roku przez Barbarzyńcow, czyni nieustraszony odpor i okazuie przeciw bandom Reschyda Baszy męztwo, iakim tylko miłość do oyczyzny, religii i wolności natchnąć zdoła. Lecz w chwili, w którey spodziewano się, że Seraskier ustąpi z pod murow tego miasta, przybył przez Crionero Ibrahim Basza z ćwiczonemi Egipcyianami i rozpoczął formalne oblężenie; Missolondze brakuie żywności i w ostatnim tygodniu zeszłego miesiąca żołnierze niedostawali iak poł funta chleba na dzień, a przecież nieprzestawali napadać na nieprzyiaciela. Wszystkich Grekow wzruszyły się serca na wiadomość, że obrońcom Krzyża zbywa na pierwszych potrzebach, i natychmiast miłość oyczyzny zpowodowała mieszkańcow wysp Jońskich do otworzenia składki, dla wsparcia braci swoich. Miaulis odpędził nieprzyiacielską flottę, ktora port zamykała, i zaopatrzył tę twierdzę w żywność; tak brzmią doniesienia, ktoreśmy z zachodniey Grecyi odebrali. — List z Zante donosi, że Miaulis z 25 okrętami dnia 6go Lutego przybył pod brzegi tey wyspy, i przyięty został z nayżywszemi okrzykami radości, potem popłynął do Hydry, dla nabrania potrzebney ammunicyi dla swey flotty. Nieustraszony ten Admirał zapewnia, iż zwycięztwo będzie przy Grekach, ieżeli Ibrahim Basza zechce mocą oręża nie głodzeniem zdobyć Missolongę. — Doniesienia z Morei są nader zaspokoiaiące: Kolokotroni oblega Trypolizzę i wszelkie związki z tem miastem są przecięte; brakuie mu żywności i oczekiwane iest codziennie iego się poddanie. Wyszły z Modon korpus na pomoc Trypolizzy, natrafił w drodze na walecznego Nicetasa, został pobity i do odwrotu zmuszony. — Rząd Grecki zwracał od dawnego czasu uwagę na obmyślenie sposobow do zastąpienia kosztów woyny. Zupełny brak pieniędzy zmusił go do sprzedania niektorych gruntow, i procz tego postanowił wydać za 4 mill. piastrow obligacyy zabezpieczonych na gruntach narodowych. Przed kilku dniami postanowił także zwołać Zgromadzenie narodowe do Magary, ktore obmyślić ma środki względem nayнаgleyszych potrzeb narodu, a nadewszystko naradzać się o uczynionych rządowi przez przeieżdzaiącego do Stambułu Lorda Stratford Canning propozycyiach.

DODATEK DO Nro 28.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 5 KWIETNIA 1826 ROKU we ŚRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Reaumira.

Dzień godzina		Barometr z reduk: na O° R.		Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Kwiec:		cali	lin:	stopnie	stop:			
god:	7	27	6, 018	† 2. 5	95	Połud: Zach: Sła:	Chmury	
	12	„	6, 591	† 8. 0	71	„ „	Słońce z Chmur:	
1.	3	„	6, 706	† 8. 6	81	„ „	Chmury	Grad ze Śniegiem.
	9	„	7, 462	† 7. 3	87	„ „	Pogoda	o 10 1/2 Pochmurno.
	7	27	6, 181	† 3. 6	82	Południ: Zach: Sła:	Chmury	
2.	12	„	5, 463	† 6. 2	71	Półn: „ Mocny	„	
	3	„	5, 378	† 5. 8	78	„ „ „	Pochmorno	
	9	„	5, 962	† 1. 9	100	„ Słaby	„	o 9 1/2 Grad i deszcz
	7	27	5, 043	† 2. 6	100	Połud: Ws: Słaby	Pochmurno	Snieg.
3.	12	„	2, 060	† 4. 2	100	„ „	„	o 8 1/2 Snieg.
	3	„	1, 145	† 4. 9	100	Poł: „ Zach Moc:	„	Deszcz.
	9	„	0, 501	† 5. 9	100	„ „	„	Deszcz, Wicher.

Max: *Weisse*, Dyrek: Obs.

— *Z Krakowa.* —

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH i POLICYI

w Senacie Rządzącym, Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu

W dopełnieniu rozporządzenia Rządzącego Senatu Uchwałą w dniu 21 Lutego r. b. do Nru 3318 zapadłą, orzeczonego, podaie do powszechney wiadomości, iż Senat Rządzący na mocy Artykułu 910 Kodexu Cywilnego zatwierdził następuiące legata przez niegdy X. Hippolita Starowieyskiego Kanonika Katedralnego Krakowskiego testamentem w dniu 15 Lutego 1824 roku własnoręcznie napisanym na rzecz Instytutow tuteyszo-krajowych zrobione z zastrzeżeniem praw trzeciego iako to:

a) ZłPols: 4285 gr. 26 4/7 na Anniversarz w Kościele Katedralnym Krakowskim odprawiać się maiący.

b) Złp. 200 na rzecz Domu Ogolnego Schronienia Ubogich pod opieką Towarzystwa Dobroczynności zostaiącego.

c) ZłPols: 500 na Msze Swięte po Kościołach tuteyszych odprawić się maiące, nakoniec

d) Legat w kwocie nieoznaczoney, iaka się okaże z sprzedarzy sprzętow gospodarskich, z sprzedarzy krów, wołow i innych, na Msze Swięte po klasztorach tuteyszych odprawić się maiące. — W Krakowie dnia 28 Marca 1826 r.

Senator Prezyduiący
X. Jankowski.
Konwicki, S. W.

W tych dniach przybył tu znowu znany z swey zręczności, ktorey iuż dał wielorakie dowody, Dentysta Karol Prokop Kaliga, mieszkaiący w domu pod Nrem 485 w ulicy S. Jana.

Z Wiednia d. 26 Marca.

Nayiaśnieyszy Cesarz opuścił dziś po chorobie pierwszy raz łożko; ziadł obiad i przeszło poł trzeciey godziny się bawił. J. C. K. M. ma dobry sen i apetyt i zwiększenie się sił odpowiada pożądanemu uczekiwaniu.

Z Berlina d. 28 Marca.

J. K. Wysokość Margrabia Badeński Leopold przybył tu w powrocie z Petersburga i stanął w przygotowanych dla siebie pokoiach w zamku Krolewskim.

Xżę Schönburg - Stein - Waldenburg odiechał ztąd do Waldenburga, i przebiegł przez miasto nasze Kr. Angielski gabinetowy Goniec Meates z Petersburga do Londynu.

Z Drezna d. 16 Marca.

Nayukochańszy nasz Monarcha znaydował się w przeszły czwartek w niebezpieczeństwie utracenia życia. J. K. M. powracał z Krolową z Moritzburga, gdy nagle dyszel wozu włościańskiego, ktorego woźnica niemogł koni wstrzymać, przebił powoz Krolewski. Na szczęście oparł się Krol o bok powozu i drzymał, tak iż dyszel między J. K. Mcią i Krolową wszedł w powoz.

Od brzegów Menu d. 19 Marca.

W Luxemburgu nastąpiło dnia 13 b. m. oddanie tey twierdzy Związkowi Niemieckiemu.

Rząd Badeński trudni się urządzeniem konney żandarmeryi, dla utrzymania po wsiach bezpieczeństwa.

Kompaniia Reńsko-Zachodnio-Indyyska odebrała doniesienie z Valpairoso, że naięty przez nią okręt przybył szczęśliwie z całym ładunkiem na mieysca przeznaczenia swoiego, tudzież, iż przeznaczony iey okręt do Buenos - Ayres nie przybył tam przed zamknięciem tego portu, i nakoniec, że nadeszłe z Mexyku doniesienia są nader pomyślne.

Szwaycarowie Longohamp i Neugger, ktorych Doktor Francia w Paragwaiu tak długo trzymał, przybyli na końcu Lutego do Hawru. Trudnią się uporządkowaniem kosztownych swoich zbiorow, ktore przed tyranem ukryć potrafili, i wkrotce powrocą do oyczyzny.

Z Hagi d. 17 Marca.

Stany jeneralne zatrudnić się maią d. 22 b. m. roztrząsaniem taryffy względem ceł wchodowych i wychodowych, a posiedzenia ich zakończyć się maią przed Wielkanocą.

Fregata Krolewska Amstel odpłynęła przed kilku dniami z Flesingi do Rio-Janeiro i pod brzegi Gwinei.

Nieiaki P. Nieuweghuizen z Antwerpii podiął się budowy kanału z Bruxelli do Charleroy. Wielkie to dzieło ma bydź w pięciu latach ukończone.

W gimnazium w Bouillon zaprowadzona została katedra ięzyka Niemieckiego.

W osadzie, ktora przyymuie i zatrudnia żebrakow, pracuie takowych około uprawy gruntu codziennie 500; podzielonemi są na 3 klassy: pierwsza zarabia codziennie po 30 (1 Złp.) druga 25, a trzecia 20 centimow. Mizerny ten zarobek wystarcza iednak na ich utrzymanie i zastąpienie kosztow administracyi.

Z Sztokolmu d 14 Marca.

Wyznaczona kommissyia pod przewodnictwem Krolewica Następcy tronu do urządzenia flott iest w zupełney czynności. Tyle tylko słychać, iż większa część członkow iest za powiększeniem podbrzeżney, a zmnieyszeniem wielkiey z woiennych okrętow złożoney flotty.

Na propozycyią Dyrekcyi jeneralney ceł będzie liczba celnikow znacznie pomnożona i przez to powiększy się wydatek o 14,000 talarow.

Były Pastor przy naszem poselstwie w Stambule, P. Bergaren, wydał teraz pierwszą część swey podroży przez kraie wschodnie.

W okolicy Tornea czuć się dały dnia 21 z. m. w wieczor dwa zaraz po sobie następuiące wstrząśnienią ziemi.

P. Owen otrzymał od rządu przywiley na wynaleziona przez siebie nową drukarską prassę.

Z Kopenhagi d 17 Marca.

N. Krol uznał byłego Hurtownika Kleme z Nyeborga, iako Ces. Rossyyskiego Konsula w Kopenhadze. Monarcha raczył także Szyprom Uebersak i Kolmar z Frederikshawen, ktorzy w ostatniey iesieni z narażeniem własnego życia wielu ludzi z rozbitych okrętow wyratowali, udzielić ordery Dannebroga.

Tuteyszy Handlarz żelazem Blankensteiner otrzymał od N. Cesarza Austryi złoty honorowy medal.

Duńsko-Azyiatycka kompania wyszle na wiosnę okręt do Chin.

Umarł tu stary wysłużony Admirał Lövenörn.

UWIADOMIENIE.

Bracia Bourier z Paryża, Artyści robót włosianych, maią honor uwiadomić Prześwietną Publiczność, iż przeieżdżaiąc przez miasto tuteysze, zabawią tu czas iaki, i robić będą wedle życzenia wszelkiego rodzaiu roboty w naynowszym guście z włosow, iako to: landszafty, kwiaty, cyfry, pęki, pisma, pomniki, &c. większe i mnieysze, w znaczney ilości plecianki na opaski, torbeczki, dla Dam, sakiewki, naszyyniki, bransoletki, sznurki, krzyżyki, kulczyki, pierścionki, &c.&c. których widzieć można proby w ich mieszkaniu w ulicy Grodzkiey pod Nrem 230.

Teatr Narodowy.

Jutro we Czwartek to iest dnia 6 Kwietnia r. b. daną będzie łącznie z JPP. Skibińskiemi, wielka opera Buffa z włoskiey przełożona z muzyką sławnego Fioraventi w 2ch obszernych aktach: *Spiewaczki Wieyskie.*

W przyszły Piątek, dnia 7 Kwietnia r. b., na benefis Jozefa Kobyłeckiego, daną będzie Wielka wcale nowa, i nigdy tu niewidzianą Trajedya w 5ciu aktach, oryginalnie przez znanego z dzieł autora P. Schüllera napisana, a na Polski język w Warszawie przełożona: *Miłość i Intryga.*

Dnia 4 Kwietnia 1825 r.
Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— Pszenicy	11	—	10	15	9	15	8	15
— Żyta	7	15	7	—	6	15	6	—
— Jęczmienia	5	15	5	—	4	15	4	—
— Owsa	4	10	4	6	4	—	—	—
— Jagieł	18	—	17	—	—	—	—	—
— Grochu	6	15	6	—	5	15	—	—
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

LOTERYIA KRAIOWA

W 184 Ciągnieniu dnia 5go Kwietnia r. 1825 w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

69. 47. 64. 26. 31.

Przyszłe 185 Ciągnienie dnia 12 Kwietnia r. b. przypada.

DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu &c.

Uwiadomia Publiczność, że z rozporządzenia Senatu z dnia 21go Lutego r. b. do L. 609 na Zasadzie Paragrafu Trzynastego wiecznych Dzierżaw kontraktów, i Warunku 4go licytacyi tychże wiecznych Dzierżaw oboyga iednako brzmiących, że nie opłacaiący Skarbowych należności Posiadacze wiecznych Dzierżaw, exmittowanemi bydź powinni, a Erbpachty przez nich posiadane, przez nową licytacyą wydzierżawione bydź maią. Folwarki trzy z Realnościami i Propinacyiami do nich należącemi, tak iak przez dotychczasowych Dzierżawców posiadane były, iako to: w Gminie Lipowieckiey Jankowice i Mętków, w Gminie Mogiła Węgrzce przez publiczną licytacyią wydzierżawione zostaną; któréy licytacyi w biorze Wydziału Dochodow Publicznych i Skarbu w godzinach przedpołudniowych odbywać się maiącey, Termin pierwszy w dniu 15 b. m. Termin drugi w dniu 15 Kwietnia, i Termin ostatni stanowczy w dniu 21 Czerwca r. b.

1) Licytacyia ta w kupnego do Folwarku Jankowice z Propinacyią i Grontami morgów Chełmińskich 157. Pręcikow 21,202, zacznie się od Złp. 6282 gr. 19. Na Vadium przed zaczęciem licytacyi ma bydź złożona czwarta część rocznego kanonu, to iest Złp. 66 gr. 3, ponieważ kanon roczny czyni Złp. 2672 gr. 12.

2) Licytacyia w kupnego do realności w Jankowicach Gruntu morgów Chełmińskich 10 zacznie się od Złp. 201 i gr. 16. Przed zaczęciem licytacyi tey realności, ma bydź pro Vadio złożona czwarta część rocznego kanonu z oney, to iest Złp. 29 gr. 5 ponieważ kanon roczny czyni Złp. 90 gr. 20.

3) Licytacyia w kupnego do Folwarku Mętków z Grontami morgow Chełmińskich 122. Pręcikow 18,448 i z Propinacyią zacznie się od Złp. 4184 gr. 5. Przed zaczęciem tey licytacyi ma bydź pro Vadio złożona czwarta część rocznego kanonu, to iest Złp. 420 gr. 4, ponieważ kanon roczny czyni Złp. 1680 gr. 16.

4) Licytacyia w kupnego do realności w Mętkowie Gruntu morgow Chełmińskich 10, zacznie się od Złp. 197 gr. 8. Przed zaczęciem tey licytacyi ma bydź pro Vadio złożona czwarta część rocznego kanonu z oney, to iest Złp. 22. gr. 6, ponieważ konon roczny wynosi Złp. 88 gr. 24.

5) Licytacyia w kupnego do Folwarku Węgrzce z Grontami morgow Chełmińskich 239. Pręcikow 12 i z Propinacyią zacznie się od Złp. 9780 gr. 4. Przed zaczęciem tey licytacyi, ma bydź pro Vadio, złożona czwarta część rocznego kanonu, to iest Złp. 961 gr. 16 ponieważ kanon roczny czyni Złp. 3846 gr. 4.

6) Licytacyia w kupnego do realności w Węgrzcach Grontu morgow Chełmińskich 12. Pręcików 225 zacznie się od Złp. 221 gr. 21. Przed zaczęciem tey licytacyi, ma bydź pro Vadio złożona czwarta część rocznego kanonu z oney, to iest Złp. 24 gr. 28, ponieważ kanon roczny wynosi Złp. 99 gr. 22.

O dalszych Warunkach do tey licytacyi, w Wydziale Dochodow Publicznych każdego czasu dowiedzieć się można. — W Krakowie dnia 1 Marca 1826 r.

Bartl.
Gadomski, S. W.